

[K. Axel Nielsen.]

Det er ikke så længe siden, at vi læste om en ung dame, der var sat under tiltale for at have kørt bil i spirituspåvirket tilstand. Det oplystes, at hun havde en betydelig alkoholkoncentration i blodet, til trods for at hun kunne dokumentere, at hun aldrig i sit liv havde nydt spiritus. Heldigvis for den unge dame blev det oplyst, at den kanyle, der blev benyttet til udtagning af blodprøven, havde været opbevaret i et glas med sprit. Men sæt nu, det ikke havde kunnet oplyses!

Disse mere principielle betæneligheder af juridisk karakter kunne jeg vel overvinde, hvis jeg havde tillid til, at en promilleregul ville virke på den måde, at piloterne holdt igen over for spiritusnydelse. Jeg synes imidlertid, at vi alt for ofte har gjort den erfaring, at den menneskelige psyke af en eller anden grund reagerer på en anden måde end tilsigtet mod de mere eller mindre vilkårlige grænser for livsudfoldelse, som myndighederne fastsætter. Derfor må jeg stemme for ændringsforslaget.

Jeg vil gerne tilføje, at jeg er enig i, at det havde været bedre, om ændringsforslaget havde været stillet til anden behandling, og derfor vil jeg også gerne understrege det sted i tillægsbetænkningen, hvor det hedder, at flertallet ønsker at præcisere, at dets principielle stilling til spørgsmålet om, hvorvidt en promilleregul skal indføres, ikke kan tages til indtægt for den opfattelse, at ændringsforslaget medfører en lempelse af flyvepersonellets ansvar.

Helga Pedersen: Det foreliggende ændringsforslag er i tillægsbetænkningen begrundet med, at flertallet anser indførelsen af en promilleregul for et betænkeligt brud på de principper, som dansk ret i øvrigt bygger på. Spørgsmålet om, hvorvidt der nu er tale om et betænkeligt brud på disse principper — der tænkes vel på principper om bevisbedømmelsens frihed — er der i juridiske kredse for så vidt for længst gjort op med. Mest indgående har spørgsmålet vel nok været behandlet ved de nordiske kriminalistforeningers møde i 1952, og man kan af forhandlingerne derfra se de synspunkter, der har været udtrykt fra de forskellige nordiske juristers

side. Jeg skal kun nævne et par enkelte udtalelser fra dette meget vigtige møde, udtalelser, som klart viser, at der ikke er tale om noget brud på anerkendte retsplejeregler. Med formandens tilladelse vil jeg komme med et par korte citater. For det første udtalte en af vore afgående landsdommere, en kendt specialist i strafferet, landsdommer Lucas:

„Det vil derfor ikke retsplejemæssig være noget brud på hidtidige principper, hvis man sætter straf for det generelt farlige forhold at føre motorkøretøj med en vis spirituspromille i blodet“; det var jo det, der var tale om dér. Og han siger videre, hvis jeg igen må citere:

„... der kan derfor være grund til at gøre opmærksom på, at der i straffelovgivningen findes talrige bestemmelser, som forbyder en handling under straf på grund af dens generelle farlighed eller dens generelle mistænkelighed, ganske uden hensyn til, om der i det konkrete tilfælde kan føres bevis for, at handlingen gør skade eller er farlig.“

I det følgende nævner han konkrete eksempler på vor livgivning, altså både inden for og uden for straffelovgivningen, hvor disse synspunkter har ligget til grund for lovens bestemmelse.

Under den senere debat blev der af den meget kendte norske jurist og strafferets ekspert, professor Andenæs, udtalt — det er atter et citat —:

„Det er etter mitt skjønn et temmelig skjævt utgangspunkt når det fra flere sider i denne forbindelse er blitt talt om en avvikelse fra den fri bevisbedømmelses prinsipp.“

Han udtalte endvidere, at der var tale om sikkerhedsforskrifter og andre forbud ganske på samme måde, som vi ser det andre steder i lovgivningen, og han nævner eksempler derpå.

Endelig deltog også folketingets ombudsmand, professor Hurwitz, i diskussionen og sagde — det skal være mit sidste citat —:

„Det er retstekniske grunde, der her spiller ind, og som det er blevet fremhævet af flere foregående talere, vil der intet juridisk unormalt være i også i Danmark at kriminalisere alkoholpromillen.“